

279739

CURSULU V.

ANULU 1879.

NUMERULU 1.

PREDICATORIULU

SATEANULUI ROMANU.

✠ **SCRIERE PERIODICA** ✠

PENTRU

PREDICI SI ALTI ARTICULI DIN SFER'A BESERICESCA.

Vocatiunea, demnitatea si detorintiele preotului.

Meditatiune tienuta Auditorilor de S. Teologia dela Seminariulu din Gherla cu
ocasiunea ss. esercitia, prin **Joane Georgiu** spiritualu.

*„Cá se fia deplinu omulu lui Ddieu, spre totu
lucuru bunu gatitu.“*

II. ep. c. Timoth. 3, 17.

Amu vediutu cá Ddieu ne-a creatu cá se-i servimu
lui si prin acést'a se ne cascigamu fericirea adeverata.
Acést'a trebuie se o faca fiacare omu, nu pentru folosulu
altui'a ci pentru alu seu propriu. — Interesu propriu! dá,
neme nu-si-e siesi inimicu, deci cu atat'a mai vîrtosu nu
trebuie se-si fia facia de cascigarea fericirei eterne. — Déca
dela ori care omu se poftesce cá se servésca lui Ddieu,
cu atat'a mai vîrtosu se poftesce dela acel'a, pre care S.
Pavelu apostolu'lu numesce „omulu lui Ddieu.“ „Se fia
deplinu omulu lui Ddieu, spre totu lucrulu bunu gatitu.“ —
Si pre cene numesce S. Pavelu omulu lui Ddieu? Au nu
pre acel'a, care e chiamatu a indepliní lucrurile lui Ddieu
pre pamentu? Au nu pre acel'a, care in loculu Finlui lui
Ddieu, Domnului si Ddieului nostru, are de a aduce sacri-
ficiu lui Ddieu, a invetiá si a respandí lumina pre pa-
mentu, care e urmatoriu apostoliloru si santiloru lui Ddieu?
Si cene e acel'a? — Preotulu. — „Omulu lui Ddieu!“

Eca exprimata precellentia demnitatiei preotiesci. — Cu vrednicie si cu dreptate este, cá numele se corespundia actiunei, si actiunea numelui, cá se nu fia in-desiertu numele, si cu catu mai destinsu, cu atat'a spre ruina mai mare. Pentru acea dñce S. Pavelu „*trebuie se fia deplinu omulu lui Ddieu, spre totu lucrulu bunu gatitu.*“ Adeca: preotulu trebuie se se nisuésca a-si cascigá perfectiune conforma demnitatiei sale; trebuie se fia gata a invetiá cu acela-si zelu, cu care au invetiatu santii apostoli acaroru urmatoriu este, trebuie se duca o viétia plina de fapte bune, cá nu numai prin invetiatur'a lui ci sñ prin faptele lui se lucésca inaintea lunei. „*Asia se lumineza lumin'a vostra inaintea omeniloru, cá vedindu faptele vostre cele bune se marésca pre Tatalu vostru celu din ceriuri.*“¹⁾

Marétia e vocatiunea preotiesca, mari suntu si obligatiunile cari incumbu preotului. Precellentia demnitatiei preotului e evidenta din precellentia daruriloru si a bene-cuventarei ce le impartiesce altor'a; din insasi lucrarea si ocupatiunea carea i-o impune oficiulu decatu care mai marétia nu este; prin urmare si nesuinti'a nostra de a ne face demnu de atat'a onóre cu atat'a trebuie se fia mai mare.

Iubitiloru! Voi cari voiti a primí preoti'a, voi cari voiti a fi impartitorii daruriloru ceresci, conducatorii poporului „*alesu*“ — credintiosu —; aduceti-ve amente de diu'a solema in care Episcopulu prin impunerea maniloru ve va santí de preoti, si Spiritulu Santu descendiendu din ceriu, ve va intipari nestersulu sigilu alu preotiei, cá si cumu ar' dice: „*Tu esti preotu in eternu.*“ Ce veti cugetá atunci? Mare demnitate veti primí atunci si mari obligatiuni; — de atunci veti avé a traí amesuratu inaltei vostre vocatiuni prin fapte si cuvente. — Scrutati internulu vostru si vedeti, cá: apti veti fi de atat'a demnitate; cá: potéveti corespunde inaltei vostre vocatiuni si obligatiuniloru emanante din ea; si deca nu, ce trebuie se faceti cá se deveniti apti si demni!

¹⁾ Mat. 5, 16.

Isuse Christose preotule prea inalte si eterne, care te-ai induratu spre noi si ne-ai chiamatu la preotie, ajuta-ne cu darulu teu cá se intielegemu sublimitatea vocatiunei nostre; Imperate cerescu, spiritulu adeveralui, vino si te asiedia intru noi — si curatiesce-ne pre noi de tota intinatiunea pecatului, care ne-ar' face nedemni de sant'a preotie!

I.

„Datumi-s'a mie tota puterea in ceriu si pre pamentu; dreptu ace'a mergându invetiati tote némurile botezându-i pre ei in numele Tatalui si a Fiului si a Spiritului Santu, invetiandu-i se pazesca tote cate am poruncitu voua, si eta Eu cu voi sum in tote dilele pana la sfersitulú vécului.“¹⁾

„Precumu m'a tramisu pre mene Tatalu sí eu ve trimitu pre voi.“²⁾

Domnulu nostru Isusu Christosu, — inviendu cu marire din morti, — tramite pre apostoli se invetie tote popórale; incredintieza apostoliloru si urmatoriloru acelor'a — cu cari dice cá vá fi pana'n sfersitulú vécului — inalt'a misiune cu care l'a incredintiatu Parintele cerescu. *„Precumu m'a tramisu pre mene Tatalu si eu ve trimitu pre voi.“*

Tatalu a tramisu pre Domnulu nostru Isusu Christosu: se indrepte lumea care ratacise, se ne propuna invetiatur'a, din care nece o iota se nu se stérgea; l'au tramisu sacrificiu de espiare pentru pecatele nostre, ajutoriulu celoru seraci, mangaatoriulu celoru plangatori, mediculu bolnaviloru, sfarmatoriulu vitiului, foradelegei, a trufiei si puterei diavolului, indreptatoriulu celoru abatuti dela dreptate, sfatuitoriulu avutiloru si puterniciloru, iertatoriulu pecatelor, seau restabilitoriulu pazei morale pre pamentu, cá astfeliu se faca demnu genulu omenesca de imperati'a ceresca cascigata prin sangele Fiului domnediescu.

¹⁾ Mat. 28. 18, 19, 20. ²⁾ Joan. 20. 21.

„*Precum m'a tramisu pre mene Tatalu si eu ve tramitu pre voi*“ dice, catra apostoli si urmasorii loru. — Mergeti, si prin invetiaturele ce vi le-am lasatu, aprindeti lumina in intunereculu nescientiei si in negur'a superstitiuniloru cari acoperu inca pamentulu. — Redicati mentea omeniloru la imperati'a Parentelui cerescu, unde e fericirea adeverata; descendeti in adenculu animei loru, unde se con-cepe vîrtutea si vitiulu, — rumpeti-lu pre acest'a din ra-decina si dati nutrimentu vîrtutiei.

Vindecati ranele sufletului cauzate prin pecatu, ier-tandu pecatulu si aretandu calea spre virtute, si cu manile vostre angeresci, aducatore de sperare, stergeti lacrimile de pre faciele celoru intristati si ajunsi de necasurile vietiei. Er' candu e aproape omulu de a es' din acesta vietia — i amortiescu poterile trupesci, mergeti si redicati spe-rarea celui moribundu la imperati'a ceriului unde 'lu ascepta fericirea adeverata. Alinati-i parerea de reu si do-rerea dupa acesta vietia; caci acesta vietia pre catu e de scurta pre atat'a e de incarcata cu greutati si necasuri; si lipsindu-ne de ea prin morte trecemu la vietia adeve-rata, vietia eterna. — Iertati-i peccatele, impartasiti-lu cu sant'a taina a Eucharistiei — merindea santa — caci „*de va mancá cenev'a din panea acést'a, vá trai in eternu.*“¹⁾ Seau in scurtu, fiti angerii conducatori ai deapropelui vo-stru, dela léganu pana la mormentu.

„*Botezandu-i pre ei in numele Tatalui si a Fiului si a Spiritului Santu*“; impartiti-le santele taine, invetiati-i poruncile mele, er' la mormentu deslegati-i de legaturile ce si le-au contrasat in vietia, caci: „*caror'a veti iertá pe-catele se voru iertá loru.*“²⁾ — Si deca veti vedé plangandu cu amaru la mormentu veduv'a seau orfanii repausatului, deca veti vedé pre multi franti de dorere, desperati de sortea ce i-a ajunsu; sariti-le intru ajutoriu, consolati-i, intariti-le anim'a la suferintia; caci: Fiulu lui Ddieu fora de a avé cea mai mica macula a suferitu in tota vietia

¹⁾ Joan. 6, 52. ²⁾ Joan. 20, 23.

sa neajunsuri, necasuri, si la urma morte pre cruce; martirii au suferitu morte pentru dreptate, si au ajunsu la vietia eterna. Consolati-i éra dîcu, càci tota suferinti'a din vietia are unu capetu er' resplat'a Parintelui cerescu nu remane. — Si mai pre susu de tote oferiti, in tota vietia voastra sacrificiu Parintelui cerescu pentru pecatele lumei, acelu sacrificiu care s'a adusu pre cruce. — „*Luati, mancati, acest'a este trupulu meu*“ — „*béti dintru acest'a toti cà acest'a este sangele meu a legeri cei noue carele se versa pentru multi intru iertarea pecatelor*“¹⁾ „*acést'a se faceti intru amentirea mea.*“²⁾)

O! maretia vocatiune si maretia demnitate!
 „*Precumu m'a tramisu pre mene Fatalu ve tramitu si eu pre voi.*“ Adeca ace'a ce Domnulu nostru Is. Christosu, a facutu pentru salutea omenesca, a datu potere preotului se faca. Prin urmare preotulu e locotienatoriulu lui Christosu, in numele caruia predica, sacrifica, ierta pecatele, inchide iadulu si deschide ceriulu. De acea dice S. Pavelu apostolulu „*dreptu acé'a in loculu lui Christosu ve rogamu, cá si cumu Domnedieu v'ar' rogá prin noi.*“³⁾)

Santii parenti asémena preoti'a cu cele doua luminaria, ce le-a pusu Domnedieu pre ceriu la crearea lumei, cá se luminéze diu'a si noptea. Diu'a: cá se fia conducatorii celor credintiosi, in credintia si pietate; noptea: cá se imprastia intunereculu gresieleloru a necredintiei si superstitiunei. — Santulu Joanu Crisostomu dîce despre preoti: „*asia-dara, celoru, cari locuescu si petrecu pre pamentu li e data poterea, cá se indeplinesca cele ce suntu in ceriuri; li e datu cá se aiba poterea, carea preabunulu Domnedieu n'a voitu se fia data nece angeriloru, nece Archangeliloru.*“⁴⁾) Er' Santulu Augustinu rapitu de admiratiunea demnitatiei preotului, numesce pre preoti „*barbati venerabili, preotii lui Domnedieu, stilpii besericei, conducatorii pamentului, concetatiunii angeriloru, consangeni patriarchiloru, fii pro-*

¹⁾ Mat. 26. 26, 27. ²⁾ Luc'a 29, 19. ³⁾ II. Corint. 5, 20.

⁴⁾ D. Preotie c. 3,

jetiloru, succesorii apostoliloru“; si Santulu Pavelu apostolulu „Omulu lui Domnedieu“ 'lu numesce pre preotu.

Nu este nece unu statu omenescu asiá de maretiu cá statulu preotiei, nu este nece o vocatiune asiá de abundanta in benefaceri cá vocatiunea preotului si asiá de marétia cá demnitatea lui. Nepretiuiveru e sacrificiulu altariului, in care preotulu sacrifica Parintelui cerescu pre Unulu nascutu Fiu alui Ddiu, chiaru acelu sacrificiu, care s'a facutu pre lemnulu crucei. — Prin sacrificiulu de pre cruce s'a rescumperatu lumea din selav'fa diavolului, prin repetirea lui, intipuiti-ve ce daru se reversa asupra nostra! Preotulu e administratorele santeloru taine. In sant'a marturisire catu folosu aduce preotulu omenimei intregu, coregandu vitiale cele mai ascunse, si indreptandu pre peccatosu la calea virtutiei! Cãti facatori de rele nu s'au infricatu de torturele cele mai grozave! Inaintea preotului inse, se indrepta audiendu invetiaturele cele domnedieesci. In marturisire, preotulu pre celu necredintiosu 'lu face credintiosu; pre celu invechitu in reutate 'lu face dreptu; pre celu impiu 'lu face piu; pre celu cadiutu in desperare pentru multimea peccatororu 'lu scote din noroiu, impunendu-i canonu de penitentia in firm'a credintia si sperare cá si elu vá audf cuventulu Rescumperatoriului: „*astadi vei fi cu mene in raiu.*“¹⁾ — Preotulu predica dela amvonu cuventulu lui Domnedieu. Mari urmari are predic'a! Multi din o sengura vorba ce le-a petrunsu la anima se indrepta; suntu esemple destule. — Preotulu aduce sacrificie lui Domnedieu si se roga, pentru poporu. „*De este cenev'a bolnavu intre voi se chiamo preotii besericei, se se roge pentru densulu si rogatiunea credintiei vá mantui pre celu bolnavu.*“²⁾)

Domne! vediu precellentia vocatiunei si demnitatiei preotiesci. Intru adevuru, se pote numf preotulu „omulu lui Domnedieu.“ — Sî eu care voiescu a primf preotia, me cutremuru de atar'a demnitate, vedindu-mi nesuficien-

¹⁾ Luc'a 23, 43. ²⁾ Jacob. 5, 11, 15.

ti'a mea. „*Indestularea nostra nu este dela noi*“ dice marele Apostolu. — Sciu Domne, cá invrednicindu-me la chiamarea preotiei, a fostu vointi'a T'a; Tu me vei sí ajutá, me vei face demnu de inalt'a vocatiune. Eu vreau, am firmu propusu — éca-me in acestu locasiu, unde voiu invetiá cele ce suntu de lipsa se le scia „*omulu lui Domnedieu.*“ 'Mi voiu trage séma cu mene sí gresielele vietiei mele mi le voiu corege, cá asiá, cu anima curata se potiu intrá in numerulu alesiloru tei. Vreau Domne! ajuta-mi, cá se potiu fi *omulu Teu*, demnu de acestu inaltu nume; *omulu Teu, deplinu, si spre totu lucrulu bunu gatitu.*

II.

Maretia e vocatiunea preotului sí mare demnitatea lui; si cu catu aceste-su mai mari, cu atát'a 'su mai mari si detorintiele lui. Demnitatiei mari respunde obligatiune mare. Nu este statu omenescu mai abundantu in benefaceri cá si statulu preotiei. Preotulu e angerulu ostiloru domnedieesci de pre pamentu; deci detorintiele lui 'su cu atát'a mai mari.

Cari suntu acelea? La ce trebue se fia gat'a totu insulu, care voiesce a primí sant'a taina a Preotiei?

Detorintiele preotului, de si tote suntu strensu unite intre sene, fiendu-cá au unulu si acelasi fonte; totusi cá se le potemu mai bene esaminá le vomu impartí in trei parti:

1. Detorintiele preotului cá invetiatoriu alu Evangeliei si conducatoriu spiritualu alu credintiosiloru; 2. cá ministru altariului si a santeloru taine; si 3 detorintiele preotului cu respectu la viéti'a propria.

A) Nu este relatiune in vietí'a omenesca. nu este intemplare in familia, la care se nu fia detoriu preotulu, a concurge cu benecuventarea s'a. Se nasce cenev'a, preotulu e detoriu a grabí la acel'a, ai conferí darulu ce ni l'a cascigatu Rescumperatoriulu nostru pre cruce, ai primí profesiunea credintiei si a 'lu luá de fiulu seu spiritualu. Cu ce e detoriu catra acest'a, cá si catra fiulu seu spiritualu?

Indata ce incepe a cunoște lumea și inteligentia lui începe a-se desvoltá, preotulu grabesce cu invetiaturile s'ale, 'lu introduce in articlii credintiei, — i spune despre Salvatoarele carele a dîsu: „*lasati pruncii se vina la mene, cá a unoru cá acesti'a este imperati'a lui Domnedieu.*“ ¹⁾ Deca ajunge in etatea junetiei, — candu tenerulu le vede tote in colorea rosei — a fericirei — pasiunile i-se desvolta și cu ele și ruin'a inaintea lui; preotulu trebue cu mana de feru se-i reguléze pasiunile spre bene, se-i spuna despre drep-tatea domnediesca, care-lu amenintia, deca se-vá dá spre rele, era de alta parte se-i arete premiulu din acésta vietia si din cea'lalta, deca nu-si vá cufundá junéti'a in no-roiulu pecatelor si in neactivitate.

Junele devine barbatu. Preotulu conferindui sant'a taina a Casatoriei — i areta calea adeverala in vietia, — i inta-resce anim'a spre calea virtutiei, cá se devina membru fo-lositoriu a societatiei, aducatoriu de fericire pentru sene si famili'a s'a si dupa morte se pota ajunge la fericirea eterna. „*Lucrati pana e diua, cá-ci va veni noptea candu neme nu va poté lucra;*“ lucrati dar' nu numai pentru cele treca-tore ci și pentru cele ce remanu spre vietia eterna.

Lucrarea e cu succesu, candu concurge ajutoriulu lui Domnedieu. — cereti ajutoriulu Celui de susu. Vene betra-neti'a, iern'a vietiei omenesci, poterile spirituale si corpo-rale se dibilitéza si betranulu siede frantu de ustanel'a vietiei in cas'a s'a. Cine e acel'a care trebue se cerce pre acela betranu, se-i tendia man'a de ajutoriu, se-lu redice la sperare si se-i déa potere celui lipsitu de ea? Preotulu.

„Tempulu care ti-a remasu de vietuitu aici pre pa-mentu e pucinu, inse dupa acést'a urméza viéti'a adeverala, vietia eterna si resplat'a faptelor bune;“ „*bene servu bunu si credintiosu, preste pucine ai fostu credintiosu preste multe te voiu pune, intra intru bucuri'a Domnului teu.*“ ²⁾ Betra-nulu — si va pune manele tremurande la olalta și rogan-du-se va dice liniscitu: „*acumu dimite pre sierbulu teu sta-*

¹⁾ Marcu. 10, 14. ²⁾ Mat. 25, 21.

pane, dupa cuventulu teu, in pace, cã vediura ochii mei mentuirea t'a." ¹⁾)

Cã invetiatoriu alu Evangheliei, preotulu e detoriu a propune si propagã adeveturile evanghelice cu unu zelu adeveratu apostolicu. „Predica cuventulu, stai asupra cu tempu si fara de tempu, mustra, cërta, indemna, cu tota rabdarea sî cu invetiatur'a; cã va fi tempu, candu invetiatur'a cea sanetosa nu o voru primí; si dela adeveru audiulu — si voru intorce; era tu privighéza intru tote, patimesce reulu, fã lucrulu Evangelistului, servitiulu teu fã-lu deplinu.“ ²⁾)

E detoriu asiadara preotulu a predicã cuventulu lui Domnedieu cu tota tari'a; nu i-e iertatu a retacé adeveturile Evangheliei sub nece o inpregiurare, cã-ci chiaru este si mandatulu lui Domnedieu: „Striga cu taria si nu incetã, cã trãmbiti'a-ti inaltia vocea t'a, si spune poporului meu peccatele loru, si casei lui Jacobu faradelegile loru.“ ³⁾) De ace'a dice Apostolulu: „cã de anunciu evangeli'a, nu-mi este mie lauda, cã detori'a me silesce, éra amaru mi este de nu voiu evangelizã.“ ⁴⁾)

Preotulu e detoriu, prin cuventulu seu, a intarí in anim'a omeniloru, credinti'a, sperarea si iubirea lui Domnedieu; a smulge invidi'a din anim'a invidiosului, spunendui cã e verme care rode la esistenti'a lui propria; a tende man'a celoru ce striga dupa ajutoriu; a mulcomí dorerile si a sterge lacrimelile celoru necasíti; avutiloru a le spune se nu-si puna sperarea numai in averi, „nebune intru acés'ta nopte voru se cera sufletulu teu dela tene;“ ⁵⁾) seraciloru, a le spune despre Lazaru celu seracu „care s'a adapostitu in senulu lui Avramu;“ ⁶⁾) domnitoriloru si poterniciloru, dreptatea si indurarea facu tare tronulu imperatescu; despotiloru: „n'ati avé potere de nu v'ar' fi data voue de susu;“ ⁷⁾) stapaniloru, se fia buni cu servitorii, si servitorii credintios stapaniloru; barbatulu, se fia capu muerei, dar' nu cá despotu, er' muerea se fia supusa barbatului; de acea dice

¹⁾ Luc'a. 2, 29. ²⁾ Timot. 4, 2, 3, 4, 8. ³⁾ Isai'a 58, 1.
⁴⁾ I. Cor. 9, 16. ⁵⁾ Luc'a 11, 20. ⁶⁾ Luc'a 16, 24. ⁷⁾ Joan. 19, 11,

Șantulu Pavelu apostolulu „*si tote tuturoru m'am facutu.*“ — Deca cev'a reutate cade asupra credintiosiloru, preotulu e detoriu a le redică sperarea la Domnedieu, care e infinit'a intieptiune și dela care trebue cu anima liniscita se primimu și reulu ca și benele; er' deca se revérsa asupr'a loru cev'a bunatate ceresca, preotulu trebue se-le esciteze multiamit'a si recunoscinti'a catra prea bunulu Domnedieu, dela care ne vene totu benele.

Judeca suflete alu meu, si vei affá cà acestea suntu obligamentele preotului, cá invetiatoriu alu Evangeliei si conducatoriu spiritualu, cari deca nu le-ar' impliní nu vá poté incungiurá asprimea sentintiei „*celu faradelege intru nedreptatea lui vá mori si sangele lui din man'a ta 'lu voiu cere.*“ ¹⁾

B) Sacrificiulu altariului e celu mai mare daru Domnediescu in lume. Fiulu lui Domnedieu prin manile preotului se sacrifica Parentelui cerescu. Angerii lui Domnedieu incungiura altariile nostre și aprinsi de flacar'a iubirei, adreza pre Christosu care e de facia in Eucharistia „*vere realiter et substantialiter.*“ Cu cata pietate și reverintia trebue asia dara se indeplinesca preotulu prea sântulu sacrificiu! Cu cata pregatire — curatu in sufletulu seu de macul'a peccatului — trebue se se apropia de mes'a Domnului, unde 'lu lauda pre Domnulu, Angerii Archangelii, Scanniile, Domniile, Inceptoriiile, Stapaniile, Poterile și Cheruvimii și unde stau impregiuru Serafimii. — Preotulu aduce sacrificiu lui Domnedieu pentru poporu; cata bunatate ceresca se revérsa asupr'a lui! „*De multu aru fi peritu lumea deca sacrificiulu altariului nar' fi impacatu mani'a parentelui;* dice unu sântu Parente.

Asia dara cu cata diligentia trebue se sacrifice preotulu! Nu-i e permisu a intrelasá o sengura ocasiune de a oferí lui Domnedieu sacrificiu, si apoi totudeun'a cu umilintia si cu reverintia se se apropia de mes'a Domnului.

Preotulu impartiesce omeniloru in S. Botezu darulu

¹⁾ Jerem. 3, 19.

casigatu prin Rescumperatoriulu lumei pre cruce. Elu iérta pecatulu lui Adamu. Cu cata sêrguintia trebuie se conferésca acesta taina, cu cata grige trebuie se fia, cá se nu se lipsesca cenev'a din vin'a lui de acestu inaltu daru. Respunderea lui inaintea lui Domnedieu se asémene cu marimea darului pierdutu prin negligerenti'a lui. „*Si sângele lui din man'a t'a 'lu voiú cere*; dice Domnulu.

„*Secunda post noufragium tabuta.*“ — Omulu dupa botezu cade in pecate, — face naufragiu. — Asemenea celui cadiutu in vultorile marei e celu cadiutu in pecate dupa botezu. Ce e pentru celu din vultorile marei, una scandura, una luntre, cu carea pote scapá la limanu; ace'a e pentru celu peccatosu sant'a taina a Marturisirei. Preotulu confesariu trebuie, e detoriu inaintea lui Domnedieu si a omeniloru, a grabí cu ajutoriulu seu la tempu celui cadiutu in vultorile peccatului, si de atatea ori decate ori va fi in periclu. Nimicu nu e iertatu se impedece pre preotu dela Marturisire, ci e detoriu inca, totudeun'a a oferí credintiosiloru ocaziune la ace'a si ai indemná. — Si candu cenev'a se svêrcolesce in patulu mortiei, luptandu-se cu neinvinsulu inamicu, preotulu trebuie se grabésca la acel'a in mediulu noptiei cá si diu'a, in tempulu celu mai strasinicu cá in tempulu celu mai frumosu, ducandu-i cu sene ajutoriu sant'a Eucharistia, merindea santa spre imperati'a ceriului; cá-ci acolo e vorba de salutea unui sufletu. „*Pastoriulu celu bunu sufletulu seu-si pune pentru oi.*“ ¹⁾ — Preotulu merge la bolnavu, si acest'a primesce santele taine, sî mancandu trupulu Domnului móre liniscitu cá-ci scie cá „*viu vá fi in eternu.*“ De aci vedeti catu e de mare respunderea si peccatulu preotului candu móre cenev'a fara a fi impartasítu cu santele taine, din vin'a lui. Peccatulu e egale in marime cu darulu pierdutu. „*Celu faradelege íntru nedreptatea lui va morí si sangele lui din man'a t'a 'lu voiú cere*;“ dice Domnulu.

Preotulu e detoriu cu tota diligenti'a se administreze

¹⁾ Joan. 10. 11.

si cele'late s. taine. Prin Ungerea de pre urma catu daru domnediescu primesce celu bolnavu!

Preotulu care e negligentu, cá ministru alu altariului si a Santeloru taine, seau e ministru nedemnu, e unu sacrilegu sî plaga asupra credintiosiloru sei; aduce dauna sufletésca multor'a sî sie-si perire eterna er' in acésta lume contemptulu tuturoru.

Domne Domnedieulu meu! VEDIU Santieni'a daruriloru ceresci cari mi le vei incredintiá cá se le impartiescu credintiosiloru tei, vediu marimea obligatiunei ce o voiu primí asuprami; si . . . me implu de cutremuru . . . Dar' la Tene e ajutoriulu . . . Tramite-mi ajutoriulu teu sî nemicu nu-mi vá lipsí mie! . . .

C) S. Pavelu apostolulu 'lu numesce pre preotu „omulu lui Domnedieu,” si tare acomodatú; cáci lucrurile cari are de ale indepliní — su lucrurile lui Domnedieu. Dar' mai adauge omulu lui Domnedieu „trebuie se fia deplinu spre totu lucrulu bunu gátitu.” — Trebuie se fia deplinu, trebuie se duca o vietia morale esemplara „Asia se lumineze lumin'a vostra inaintea omeniloru, cá vedindu faptele vostre cele bune, se marésca pre Tatalu vostru celu din ceriuri.“ ¹⁾ „Fiti esemplu credintiosiloru, in cuventu, in petrecere, in iubire, in spiritu, in credintia in curatienia.“ ²⁾

Preotulu trebuie sé fia petrunsu de adeverurile credintiei sî se fia piu; sufletulu lui trebuie se fia infrumseatiu cu virtutile stralucite a credintiei, sperarei sî iubirei. Tare se fia sufletulu lui sî neclatitu in credinti'a legi domnediesci, cási in propagarea ei. Nemicu nu e mai scandalosu sî urítu in lume, sî inaintea lui Domnedieu demnu de asprimea celei mai mari pedepse, decatu preotulu necredintiosu ingamfatu sî fara de seantiu religiosu!

Sperarea preotului trebuie se fia la Domnedieu unde e fericirea adeverata; si la ace'a se se nesuesca a aduce sî pre credintiosii incredintiati pastorirei lui. Elu trebuie se arete prin fapta cá nu-si pune sperarea in lucrurile din acésta lume, cá nu e sclavulu averei. Preotulu avaru facia

¹⁾ Mat. 5. 16. — ²⁾ I. Timot. 4, 12.

de seraci, preotulu care se isbesce numai dupa avere, es-ploatandu-si starea s'a, — 'si pierde inaintea credintiosi-loru totu creditulu; apoi preotulu asupritoriu pentru avere, devene inaintea poporului demonu er' nu parente.

Iubirea, acésta virtute domnedieésca trebuie se infrum-setieze anim'a preotului. „*Se iubesci pre Domnulu Domne-dieulu teu, din tota anim'a t'a si din totu sufletulu teu si din tota virtutea t'a, si cu totu cugetulu tea, si pre deapro-pele teu cá insuti pre tene; fà acést'a si vei fi viu.*“¹⁾

Acést'a se poftesce dela totu insulu care-si voiesce fericirea eterna, cu atat'a mai virtosu dela „omulu lui Domnedieu.“ Preotulu invidiosu si reutatosu nu e omulu lui Ddieu, ci fiulu șerirei. Esemplu e Iud'a.

Preotulu trebuie se fia tipulu si oglind'a moralitatiei, căci ori ce pecatu, ori ce reutate catu de mica, in preotu devine o crima imensa, fiendu scandalu si ruin'a credintiosiloru. „*Éra cene vá sminti pre unulu dintru acesti mici, carii credu intru mene, mai bene este lui, se-si lege o pétra de mora de grumadi, si se se arunce in adênculu marei.*“²⁾ — Preotulu desfranatu, devine destructorele moralitatiei — lupu imbracatu in piele de oia. — Preotulu superbu! Su-perbi'a, acestu pecatu care a aruncatu angerii din ceriu in tartaru! s. c. l.

Blandu, bunu, onestu, piu, diligentu in lucrurile divine, si moralu preste totu trebuie se fia preotulu.

„*Servului Domnului nu se cade se se șjadésca, ci blându se fia catra toti, invetiatoriu nu iute.*“³⁾ Si éراس: „*Deci im-bracati-ve cá nesce alesi a lui Domnedieu, sânti si iubiti, in milostivirile indurariloru, in bunatate, in smerenie, in blandetia in indelungu-rabdare.*“⁴⁾ La din contra evine in-trebarea că: cum vá poté predicá preotulu in contra invidiei, fiendu insusi invidiosu; in contr'a avaritiei fiendu insusi avaru; in contra desfranului fiendu insusi desfranatu; in contra superbiei, fiendu superbu, in contra betfei

¹⁾ Luc'a 10, 27, 28. ²⁾ Mat. 18, 6. ³⁾ II. Timot. 2, 24,
⁴⁾ Colos. 3, 12.

fiendu betívu, si asié mai departe. La tóta vorb'a va audí dicúndui-se: „doftore vindeca-te pre tene.“ „Au pote orbu pre orbu se conduca? au nu voru cadé amendoí in gropa?“ ¹⁾ Er' la judecat'a dreptului Judecatoriu — i se vá edice sentinti'a irrevocabile: „Voi ati resipítu oile mele si le-ati scosu afara si nu le-ati cercetatu pre ele, eca eu voiú resbuná asupra vostra dupa mescesiugírile vostre cele rele.“ ²⁾ Si éراس: „Vú sum eu, dice Domnulu Domnulu, pentru cà s'au facutu oile mele prada si au fostu oile mele mancare toturoru fiareloru campului, nefiendu pastoriu, si n'au cautatu pastorii oile mele, ci s'au pascutu pastorii pre sene, éra oile mele nu le-au pascutu; — scote-voiú oile mele din gur'a loru si nu le voru fi loru mai multu mancare.“ ³⁾

Preotulu e detoriu a lucrá multu si a suferí multu. In tempulu presentu s'au redicatu de tote partile inimicii religiunei; e siguru cà nu le vá succede a o subminá; preotulu inse cu atat'a mai vîrtosu trebue se fia vigilu, se lucre neincetatu in vini'a Domnului prin fapte si esemple bune, prin vietia morale corespundietore demnitatiei sale.

Aceste suntu pre scurtu detorintiele preotului; le-amu vediutu si le-amu intielesu. Acum totu insulu, care dorese a primí preoti'a trebue mai ântaiú se cerce in anim'a s'a, cà gat'a-i a impliní tote recerintiele oficiului preotiescu si a corespunde acestei inalte vocatiuni si demnitati.

Totu celu ce vrea se fia omu de caracteru — de aci se incepu — de cumv'a nu a voiú a luá asupr'asi aceste obligatiuni, nu a voiú a luá neci demnitatea preotiesca. Totu celu ce vrea asi cascigá fericirea eterna, vrendu a primí sant'a taina a preotiei vá cugetá la marimea detorintieloru incumbente; càci mari suntu aceste cá si demnitatea. S. Basiliu a fugitu, a voiútu a se subtrage dela primirea preotiei, vediendu marimea demnitatiei si marimea obligatiuniloru; asamenea si S. Cyrilu, ér' S. Augustinu a plânsu candu a fostu ordinatu.

¹⁾ Luc'a 6. 39. ²⁾ Ierem. 23. 2. ³⁾ Ezéch. 34. 8, 9.

Si noi inca le-amu vediutu. Ce sentimu in anim'a noastra? demni, apti si prompti vomu fi? . . . Si déca nu, ce trebue se facemu cá se devenimu atari? . . .

Domne! La Tene e ajutoriulu, eu am propusu firmu, a me face demnu, aptu si promptu la primirea Preotiei, Tu 'mi ajuta. Tramite darulu Teu cerescu preste mene si me intaresce cá tempulu de pregatire se 'lu potiu folosí spre calificarea mea!

Asia Iub. ati venitu aici in Seminariu, cá se invetiati cele ce suntu de lipsa preotului, cá se le scia; cá se ve dedati la viet'a preotiesca si se ve cascigati scienti'a receruta la pastorirea sufletelor, despre care dice S. Gregoriu „ars artium est regimen animarum.“ Curatiti din anelele vostre macul'a pecatelor, studiatu fora intrerumpere, deprindeti-ve in lucrurile sante; cáci sciu cá caracterulu si onestitatea voastra de omeni culti, nu ve va permite cá se nu ve faceti intru adeveru demni si apti de inalt'a vocatiune a preotiei. Puneti-ve la acést'a in anim'a voastra propusu firmu inca din aceste dile de penitentie; cáci: in man'a voastra vá fi pusa salutea multoru mfi de omeni, in man'a voastra vá fi pusa salutea poporului acarui conducatori sufletesci veti fi.

Domne! tramite-ne ajutoriulu Teu, intaresce-ne vointi'a cá se ne potemu face apti si demni de numirea inalta „omulu lui Domnedieu“; si se potemu impliní tote detorintiele omului lui Domnedieu; adeca: „se potemu fi si noi depleni, spre totu lucrulu bunu gatíti.“ AMINU.

Predica pre Dominec'a I. din Paressimi.

(Din omilieele santului Joanu Chrysostomu — in Evangeliulu santului Joanu)

„A dou'a dí a vrutu Isusu se mérga in Galilé'a sí a aflatu pre Filipu si a dásu lui: Vino dupa mine. Si erá Filipu din Betsaid'a, din cetutea lui Andreiu, si alui Petru.“
Joanu I 43, 44.

Celui diligentu totuteaun'a î-i mai remane ceva inde-reptu — díce proverbiulu; si Christosu pretinde inca mai

multu, candu dîce: Cine cêrca, acel'a afla. Pentru ace'a trebue se me miru, cã Filipu urmase lui Christosu. Andreiu a audîtu pre Joanu, Petru pre Andreiu; Filipu inse n'a invetiatu dela nimene, ci a audîtu numai senguru pre Christosu dîcîndu: „Vino dupa mine!“ si elu nu numai cã-i urmã indata, ci se facu solu sî pentru altii, cãci dên-sulu alêrga la Nathanailu si dîse: *Noi amu aflatu pre acel'a, despre care a scrisu Moise in lege si profetii.* Vedi, câtu e de atentu, cum cugeta neintreruptu la cuventele lui Moise si cum ascêpta venirea lui Messi'a? — Cuvintele: „noi amu aflatu“ suntu cuvintele unui'a, care cêrca neintreruptu. — „*A dou'a dî a voitu se mêrga in Galile'a.*“ Pâna-ce nu se lêga nemenea de dên-sulu, nu chiama pre nimene. Dên-sulu nu o face acêst'a fora de scopu, ci din contra acêst'a e amesuratu intieptiunei si circumspectiunei sale. Déca i-ar' fî atrasu la sene — fora se se fi sêm-tîtu aplecati catra dên-sulu din propriulu indemnu: pôte cã éra l'aru fî parasitu; asié inse alegîndu-lu ei insî-si remasera si dupa ace'a statornici! — Pe Filipu 'lu chiama mai virtosu cá pre unu cunoscutu alu seu — fiendu acêst'a nascutu sî crescutu in Galile'a. Dupa-ce si-a alesu pre acesti invetiacei, cêrca pre cei'alalti si câsciga pre Filipu si pre Nathanailu. Cã acêst'a urmã lui Isusu nu e mirare, fiendu-cã faim'a despre Isusu implúse tóta Syria; din contra trebue se ne miramu preste urmarea lui Petru, Jacobu si Filipu, cari nu numai cã-i urmara inainte de ce a facutu ver' o minune ci sî pentru-cã se trageau din Galile'a, din care nu s'a scolatu neci unu profetu si de unde nu poté fî ceva bunu. — Dên-sii erau fórte simpli si neculti, dar' Isusu 'si aretà poterea s'a sî prin ace'a, cã 'si alese invetiaceii sei din o tíera, carea n'a produsu neci unu fruptu. Pôte cã Filipu se indemnã a urmã lui Isusu prin ace'a ce vediu dela Petru si audí dela Joanu, pôte cã sî cuventele lui Isusu n'au fostu fora influintia asupr'a lui. Isusu cunoscea pre cei cari aveau se fia apti pentru servitiulu seu. Evangelistulu le trece tôte acestea cu vederea. Cã Christosu avé se vina, credeá Filipu; cã ar' fî inse

acest'a Christosu — nu sciá; din acést'a cauza cugetu, cà elu a auzitu acést'a dela Petru séu dela Joanu. Joanu numesce sí patri'a lui pentru de a aretà cà Ddiu a alesu ce e debilu in lume.

„Filipu a aflatu pre Nathanailu si dise lui: Noi amu aflatu pre cel'a, despre care au scrisu Moise in lege si profetii, pre Isusu Nazarineanulu — fiulu lui Iosifu.“

Candu amintesce pre Moise si pre profeti, o face acést'a, cà se-si faca vestirea s'a démna de credintia si se insufle síela auditoriului (lui Nathanailu.) Fiendu-cà acést'a erá unu omu seriosu, care scrutá cu grigia adeverulu, cum o marturisí Christosu sí aretà sí resultatulu, 'lu indrumà cu dreptu cuventu la Moise si la profeti, cà asié se primésca cu credintia vesteá. Déca inse 'lu numesce fiulu lui Iosifu, nu te lasá sedusu prin ace'a, càci despre Isusu credeau inca, cà este fiulu acelu'i'a. Din ce se cunósce inse Filipe, cà acést'a este Messi'a? Ce documentu poti aduce tu pentru acést'a? Afirmarea simpla nu e de ajunsu. Ce semnu, ce minune ai vediutu? — Nu e fora periclu a crede atari lucruri numai éca asié! Ce dovéda ai tu asié dara pentru acést'a? Ace'a ce o are Andreiu. Neci Andreiu nu potù demarcá valoarea celui aflatu, si descrie cu cuvinte tesaurulu, ci conduse pre sociu (frate) la celu aflatu — la Isusu; prin urmare neci Filipu nu potù spune, in câtu ar' fi acést'a Christosu si in câtu l'aru fi predísu profetii, ci trage pre Nathanailu catra Isusu, pentru-cà prevediù cà acél'a nu-lu va mai parasí dupa-ce va fi gustatu din cavintele si invetiatur'a acestui'a.

„Si i-a disu Nathanailu: Din Nazaretu póte fi ceva bunu? Filipu inse dise lui: vino si vedi! Isusu a vediutu pre Nathanailu venindu catra dènsulu si i-a disu despre elu: éca Israilteanu adeveratu in care nu e falsitate!“

Pentru-cà a dísu: „Din Nazaretu póte fi ceva bunu?“ 'lu lauda si 'lu admira. Ore n'aru fi trebuitu se-lu certe ori indrepte? Neci decâtu, càci aceste nu erau cuvintele unui necredintiosu, din care cauza nu meritara mustrare ci lauda. Cum asié? Pentru-cà elu cunoscea profetíele mai

bine decâtu Filipu, căci elu audîse din scriptura, că Christosu trebuie se vina din Bethleem — din cetatea lui Davidu. Acést'a credintia domniá la Judei; acést'a o predîse demultu profetulu prin cuvintele: „*Si tu Bethleheme (Vifleime) pamentulu Judeei neci decâtu nu esti mai micu intre domnii Judeei, căci din tine va esî conducatoriu, care va pasce pre poporulu meu Israilu.*“¹⁾ Acum'a audîndu, că Messi'a a venitu din Nazaretu se confundà si se indol neaflându corespundiatoria viéti'a lui Filipu cu cuvintele profetului. Vedi inse câtu de cu grigia si modestu se pórtá in dubietatea s'a. Elu nu dîce indata: Tu mintiesci si me insieli Filipe, nu credu, nu vinu, căci eu sciu din profeti, că Messi'a trebuie se vina din Bethleemu; tu inse dîsesi, că elu aru fî din Nazaretu, prin urmare nu póte se fia acest'a. Nu, nemicu nu dîce de acestea, ci ce face elu? Urméza lui Filipu. Prin necredinti'a s'a, că Messi'a ar' fi din Nazaretu, 'si aréta cunoscinti'a s'a certa a scripturei sî tari'a caracterului seu, si prin nerespingerea solului — dorirea lui cea mare dupa venirea lui Christosu. Elu cugetà: Filipu s'a gresîtu a buna séma in privinti'a locului. Observa mai departe in ce modu liniscitu si in forma de intrebare 'si face reflexiunea s'a! Elu nu dîce: Galile'a nu produce nemic'a bunu, ci „*din Nazaretu pote fi cev'a bunu?*“ sî Filipu se portà forte circumspectu. Nu se mânia pentru indoél'a lui Natanailu, ci insista de a 'lu conduce la Isusu sî 'si aréta de locu la inceputu tari'a cuvenintiósá unui apostolu. Pentru acést'a dîce si Christosu: „*Éca Israilteanu adevératu, in care nu e falsitate,*“ căci suntu israeliti sî falsi, dar' acest'a nu e de acea plésa, judecat'a lui adeca e nepartinitoria — elu nu vorbesce neci din simpatia neci din antipatia. Intrebati fiendu jidovii, că unde se va nasce Messi'a, respunsera: „*in Bethleemu,*“ aducundu de marturia pre profetulu care dîce: „*Sî tu Bethleheme neci de cum nu esti celu mai micu intre domnii Judeii;*“ ci ei marturisiau acést'a inainte de a 'lu vedé; căci indata dupa ce 'lu vediura tacura despre acést'a dicîndu: „*Noi nu scimu de unde e*

¹⁾ Math. II. 6.

acést'a," Nathanailu nu face asia, ci remane la prim'a s'a parere,] cà acel'a n'ar' fi din Nazaretu. — Asia dara cum 'lu potu numí profetii „Nazarineanu?“ Pentru-cà acolo crescù si locul. Christosu ar' fi potutu dîce: „Eu nu sum din Nazaretu, cum ti-a spusu Filipu, ci din Bethleemu; dar' acést'a o intrelasa cá se nu faca lucrulu si mai obscuru. La acést'a se mai adaoge si ace'a impregiurare, cà acést'a rectificare din partea lui Isusu totu n'ar' fi fostu destulu documentu pentru demnitatea s'a messiana, chiar' si déca l'ar' fi convinsu despre ace'a. Isusu poteá fi nascutu din Bethleemu, cá sî alții cari se trageáu de acolo, si totusi se nu fie Christosu. Acést'a asia dara o intrelasa si face ace'a ce tocma trebuiá se-lu atraga, aretandu adeca, cà a fostu de facia la conversarea loru.

Intrebandu adeca Nathanailu: „De unde me cunosci?“ Isusu response dîcundu: „*Mai înainte de a te chiamá Filipu — fiindu sub smochinu — te am vediutu.*“ Vedi ce barbatu tare sî statornicu! Candu dise Christosu: „*Éca Israilteanu adeveratu!*“ nu se mandresce prin laud'a acést'a, ci remane la scrutarea s'a pentru-cà voiesce se scie adeverulu. Elu intrebà cá omu, Isusu response cá Ddiu. Elu dîse: „Eu te cunosceám pre tine si anim'a ta cea nobila dejá de multu; nu te cunosceam *cá omu* prin conversatiune ci dejá de multu cá Ddiu; acuma te vediui sub smochinu unde nu fù nemene de facia (afora de Filipu si Nathanailu) si unde ati vorbitu tote in secretu. Pentru ace'a se dîce, cà, candu 'lu vediù venindu catra densulu, dîse: „*Éca! Israilteanulu adeveratu!*“ cá se te invetie, cà Christosu pentru de a-si pastrá marturisirea curata de ori ce suspiciune a dîsu acést'a înainte de apropiarea lui Filipu. Pentru acést'a numesce tempulu, locul sî arborele. Déca ar' fi dîsu simplaminte: Inainte de a veni Filipu la tine, te vediuiu, s'ar' fi potutu crede, cà elu insusi l'a tramesu (la dînsulu), si asia n'ar' fi dîsu nu sciu ce lucru mare; numindu inse locul, unde erá candu vorbì cu Filipu, arborele si tempulu conversatiunei, 'si face afirmatiunea s'a preste tóta indoél'a. Inse nu 'lu lasà numai cu atát'a ci 'lu

invetià si intr'altu modu, aducându-i aminte ce'a ce vorbira acolo: „*Din Nazaretu pôte fi ceva bunu?*“ Prin acés-t'a precum si prin impregiurarea cà nu 'lu cërta pentru aceste cuvinte ci 'lu lauda si 'lu admira, Nathanailu se vediù cu deosebire impintenatu spre credintia pentru-cà cunoscu de aci cà densulu este intru adevèru Christosu. Acés-t'a o conchise elu din profetià, din cunoscinti'a esacta a cugeteloru sale (a lui Nathanailu) nefiendu-i lui Isusu necunoscute secretele, sî in fine din acea cà nu 'lu cërta ci 'lu lauda pentru afirmatiunea s'a, carea se parea a fi in contra lui (Isusu) cà l'a chiamatu Filipu, i spune; ce inse a vorbitu cu acel'a-sî — lasa conscientiei s'ale, pentru-cà nu voiesce a-lu aduce mai tare in perplesitate. Inse cum? Vediutu-l'a ôre Isusu numai inainte de a-lu chiamá Filipu séu dora 'lu vediù sî mai nainte cu ochiulu seu in veciu veghiatoriu? Lu vediù cea ce nu va trage nimene la indoéla; inse de o camdata erá vorb'a numai a spune ce erá mai intetiforiu.

Ce face in se Nathanailu? Pentru-cà a primitu unu documentu atâtu de nedubitaveru despre prescienti'a lui Isusu, trece numai decâtu la marturisire. Prin starea lui pre cugete de mai nainte 'si aretà seriositatea s'a, prin cedarea s'a de dupa ace'a — anim'a lui cea buna; cà-ci se dîce: „*Respuns'a Nathanailu si a disu lui: Rabbi, tu esti fiulu lui Ddieu; tu esci regele lui Israilu.*“ Vedi, câtu de plina de fericire e anim'a lui, si cum imbraciosiéza pre Isusu cu cuvintele s'ale! Tu esci celu asteptatu! tu esci celu cautatu! dice elu. Vedi cum se uimesce, se mira, cum sare si salta de bucuria.

Asia trebue se ne bucuramu sî noi, cà ne-amu facutu demni a cunosce pre fiulu lui Ddieu; trebue se ne bucuràm nu numai in sufletulu nostru, ci se aretamu bucuri'a nóstra si prin fapte. Ce facu inse cei ce se bucura? Ei asculta pre celu ce l'au cunoscutu. *A ascultá inse in-sémna a face ace'a ce voiesce acel'a.* Déca inse voimu se facemu ce'lu supera, pre ce se pote cunosce atunci, cà ne bucuràm? „Nu vedeti cu câta bucuria se pregatescu toté

intr'o casa candu vine unu óspe doritu, cum alérge in cóce sí in colo;“ nu se crutia nemicu, de s'ar' dá si tóta ave-rea pre ace'a pentru de a se recomandá celui venitu?! Déca inse cineva nu aréta atentiunea s'a celui invitatu si nu face nemicu spre placerea lui: atunci póte spune ospelui de o miie de ori cà, câtu de bine i pare de cercetarea lui, — óspele nu vá crede, sí cu dreptu, cà-ci acést'a tre-bue se o demustre prin fapte.

Fiendu-cà dara Christosu a venitu la noi, dati! se-i aretamu cà ne bucuràmu sí se nu facemu nemicu, ce 'lu supera; dati! se-i infrumsetiamu cas'a in carea a intratu! Acést'a e portarea celoru ce se bucura. Dati! se-i punemu deinainte, ce avemu mai bunu si ce voiesce se manance; cà-ci acést'a e portarea celoru ce tresalta de bucuria! Si óre ce este acélu ce e mai bunu? Ni spune insusi Isusu: „*Mancarea mea este se facu voi'a celui ce m'a tramesu.*“ ¹⁾ Se-i dàmu de mancare déca are fóme, se 'lu adapamu déca insetéza, cà-ci déca i dai o beutura de apa rece o primesce, pentru-cà te iubesce. *Ce capetàmu dela amici, se pare ce-lui iubitu mare, de sí e cev'á neinsemnatu!* Numai se nu-i dai fora de voia, nu se intorce de catra tine, se-i arunci si numai doi oboli (1 cruceriu), ci-i primesce cá si unu tesauru mare. Fiendu-cà n'are lipsa de nemicu sí nu de lipsa primesce darurile t'ale, nu le judeca — sí cu dreptu — dupa mesur'a celoru daruite, ci numai senguru dupa intentiunea daruitoriului. Aréta numai cà iubesci pre celu ce a venitu, cà tote le faci voiosu pentru densulu, sí cà te bucuri pentru venirea lui. Vedi cum se pórtá catra tine! Elu vení pentru tine, 'si dede viéti'a pentru tine, sí cu tóte acestea nu te róga de nemicu. „*Noi suntemu soli in loculu lui Christosu, cá si cum Ddiu s'ar' rogá prin noi.*“ ²⁾ Dar' cine este asia de ne-cu-minte — se dice — cá se nu iubésca pre domnulu seu? Acést'a o dícu sí eu, sí sciu, cà ori care din noi o face acést'a cu cuventulu sí in anim'a s'a; inse, celu iubitu voiesce, cá se demustràmu acés-

¹⁾ Joan. IV. 34. ²⁾ II. Cor. V. 20.

t'a nu numai prin cuvinte ci si prin fapte. Déca numai dîcemu si nu sî facemu voi'a celui iubitoriu, acést'a e ridiculosu nu numai inaintea lui Ddieu, ci si a omenilor. Fiendu-cà dara — dupa aceste — marturisirea prin cuvinte numai sî negarea prin fapte nu numai cà e nerationala ci si fôrte daunósa pentru noi: Ve conjuru se ve marturisiti iubirea vóstra prin fapte, cá asia in dîu'a ace'a candu va marturisí pre cei demni inaintea Parintelui seu se ne marturisésca si pre noi Isusu Christosu, Domnulu nostru, prin care si cu care impreuna cu Spiritului santu onore se fi Tatalui acum si pururea si in veci veciloru. AMINU!

V. Gr. Borgovanu.

OPULU REDEMPTIUNEI.

Dedusu din

Nascerea, vîltí'a, evangelisarea, patim'a, mortea, inviarea si inaltierea la ceriu a Dlui N. Isusu Christosu.

Tractatu istorico-dogmaticu, prelucratu de Silviu B. Sohorc'a.

INTRODUCERE.

Inainte de a întrá in meritulu acestei mari teme — se premitemu catev'a notiuni despre marele misteriu alu *Incarnatiunei*, precum si catev'a trasuri despre originea, nascerea si educatiunea Mariei, Nascatoarei de Domnedieu.

Intre acelea familie, cari au obtînenutu concediu de a se reintorce in Jude'a din captivitatea babylonica s'au aflatu si cativ'a descendentu din cas'a regale alui Davidu, si acestia s'au asediatu in Bethlehem si in giurulu acestu'a. Acést'a le erá cetatea loru stravéchia. — Mai tardiu temêndu-se urmasíi acestei sementie de regele Herode, carele erá unu persecutoru aprigu alu familiei macabeice, — nucumv'a se-i ajunga o asemenea sôrte, — s'au sutrasu dela faci'a tiranului si s'au asediatu la granitiile Galileei, traindu in cetatiunea Nazaret din lucrulu maneloru sale. — Pre tempulu, candu Herode lucrà la noulu templu din Ierusalemu, — s'a nascutu in Nazaret din renumit'a familia

dauidica, carea acum'a erá seracita, o fetitia, cu numele Mirjam seu Mari'a. — Tatalu seu se chiamà Heli *), mam'a sao An'a. Dupa tata, carele erá fiulu lui Matathi'a, descendeá Mari'a din stirpea lui Davidu, ér' dupa mama din sementi'a lui Levi seu Aaron si asia erá înrudita cu Elisabet'a soci'a profetului Zachari'a. — Precandu inca acestu preotu n'avea pruncu luà sub protectiunea sa pre rude-niele sale si asia sant'a Vergura 'si facù prim'a educatiune in beseric'a din Jerusalem. **)

Si fiendu-cà la Judei tóta védi'a si benecuventarea erá basata pre genealogia, — deace'a si Zacharia dupa în-deplenirea aloru 12 ani din viéti'a santei Vergure, o predece éراسi parentiloru sei in Nazaretu. Mari'a înaintandu in etate trebuì se se logodésca dupa lege cu celu mai aprópe consangénu alu seu — cu Iosifu, fiulu lui Iacobu, si frate cu Cleop'a. ***) (Deaci se numesce Mari'a, muierea lui Cleop'a, la Joanu ev. „sor'a“ pré curatei V.; si Isusu, la Mat. ev.,

*) Numirile: *Heli*, *Heliachim*, si *Joachim* se afla sinonime in scriptura si se schimbau desu la un'a si ace'a persóna. Asia archiereulu depre tempulu Regelui Manasse acum se numiá Eliachim, acum Joachim. (Cart. Judit 4, 5, 15, 9.)

**) Inca in cartile celea mai vechi a Test. V. (A. d. L. 38, 8; Jud. 11, 39; I. Imp., 2, 22,) se cetesce a fi fostu in usu susceperea unoru fetióre in templu pentru serviciu. Acestea dupa Josifu Flav. erau legate cu votulu castitatiei, si asia ar' corespunde acést'a datena cu a vestalineloru romane; si a preoteseloru diciteiei Isis din Egiptu. — Mai tardiu s'a formatu din acést'a datena unu anumitu *înstitutu de crescere*, in care întrau copile, mai alesu din statulu preotiescu, spre a primí o educatiune si cultura relegiósá candu apoi dupa anii maturitatiei se re'ntorcéu éra la cas'a parentiloru.

***) Spre a constatá puritatea si castitatea Mariei si dupa logodire e a se insemná aici, cà la Judei totu-deun'a casatoriei i premergea „logodn'a,“ (sponsalitiulu), care tieneá cam unu anu. Intre cei logoditi se intemplá in acestu intervalu mai multe intrevederi; inse cá Virginitatea se remana in florea sa intre acestia intreveniá cá portatoriu de cuventu o a trei'a persóna numitu in l. l. „pronuba,“ seu cu a nóstra spresiune „staroste;“ — alesu din rudeni'a miresei pentru a supraveghiá preste nemacularea ei.

„fratele“ lui Iacob, Iosi, Simon si Jud'a, (fratii Domnului) cari erau 4 fii alui Cleop'a si a Mariei muierei sale.) — Ea vietiuł si de acel incolo totu in Nazaretu in cea mai tacuta retragere cá o vergura din familia seraca, carea înse în scurtu deveni mires'a Spiritului santu, pentru de a aratá pre Mantuitoriulu lumei!

Acestea cá de întroducere.

I. Buna-vestirea in Nazaretu.

„Étu fetiór'a vá luá in pantece, vá nasce fiu pre Emanuel.“

Isaia VII. 14.

Rescumperarea némului omenescu s'a potutu indepleni numai prin unu *Domnedieu-omu*; pentru-cá prin *pecatu* s'a perdutu unu *bunu nefinitu*, adeca prototipulu supra-firescu seau santieni'a înascuta in omu si cu acestea dreptulu de a ajunge in împerati'a ceriului; si prin vatemarea Celui-pré-inaltu — de sene se întielege cá omulu 'si-a agonisitu si un'a *pedépsa nemarginita*. Standu astfelu lucrulu a fostu opu de o *satisfacere* corespondiatória, adeca nefinita, prin acarei'a meritu se se rehabiliteze omului nemargenitulu bunu pierdutu prin usiurenti'a sa. De ace'a trebuł dara Mantuitoriulu cá se fia unu *ante nefinitu*, adeca *Domnedieu*. Elu trebuł apoi se fia si *omu adevratu*, pentru cá vatemarea *bunului nemargenitu* proveni din partea omului, si *satisfacerea* înca erá a se sevêrsi prin omu, pentru-cá precum elu a comisú pecatulu cu trupulu si cu sufletulu, asia totu cu acestea trebuł a si satisface. Rescumperatoriulu erá prin urmare se liè natur'a primului Adam, se se faca *fiulu omului*, si cá unu alu doilea Adam se faca pre ómeni filii lui Domnedieu. — Fiulu lui Domnedieu inse erá se se nasca strainu de pecatulu originalu. Nu a potutu intrá in viet'i'a omenesca cá noi pre calea generatiunei, ci prin unu misteriu suprafirescu s'a unitu natur'a omenésca cu cea divina in una persóna corporale; precum s'a formatu antaiu prin atotu potenti'a divina corpulu primului Adam fora

macula din lătu însuflandui-se spiritulu de viétia, asia trebui totu prin ace'a atotu puternicia cá din nemaculat'a Vergura se se formeze natur'a omenésca a secundului Adam, cu carea apoi aveá se se împreune natur'a divina a Cuventului vecinicu, cá asia *Domnedieu* si *omulu* se formeze unu *Christosu*, precum *spiritulu* si *corpulu* forméza unu *trupu*. (Simbol. atan.) — Acestu misteriu alu Incarnatiunei se anuciá in Nazaretu. — Archangelulu Gabrielu, carele profetului Daniele (IX, 24) i-a înspiratu profeti'a despre Messi'a, si preotului Zachari'a i-a anuciatu castigarea de pruncu — pre Premargatoriulu, — totu acestu archangelu se învrednici a salutá pre fericit'a Vergura cu „*bucura-te cea ce esti plena de haru, benecuventata esti intre muieri;*“ si precandu Fetior'a se înspaimentá audîndu, cá vá nasce fiu, alu carui nume vá fi *Isusu*, replicandu angerului „*anu scí de barbatu,*“ — Gabrielu contenuá: „*Spiritulu s. vá veni preste tene si poterea celui Pré Inaltu te vá adumbrí, de ace'a si santulu, ce se vá nasce din Tene — fiulu lui Ddieu se vá Bchiamá.*“ Central University Library Cluj

Si candu mires'a Spiritului s. întru umilinti'a sa respicá „Éta sérv'a Domnului,“ „*Cuventulu s'a facutu trupu*“ si cu ómenii împreuna a locuitu. — S. Bernardu fórte escelentu se esprima catra pré Curat'a Fetióra despre momentulu conceptiunei: „*Tu dici unu cuventu — si primesci Cuventulu; Tu 'ti dai cuventulu — si capeti Cuventulu divinu, Tu esprimi numai unu cuventu trecutoriú — si sinulu Teu primesce Cuventulu vecinicu.*“

Scurte observatiuni la celea premisse.

Déca Rescumperatoriulu a trebuitu se fia *Domnedieu* si *omu* totu un'a data, — a trebuitu se opereze in elu si doue nature: cea *divina* si cea *umana*; dar' totu in un'a si ace'a persóna. — Cuncá Christosu pre langa natur'a sa divina — avù si adeverata natura omenésca constatoria din trupu si sufletu omenescu — e predeplenu adeveritu prin ace'a, cá *s'a nascutu, s'a taiatu impregiuru, a mancatu,*

a beutu, a dormitu, a patimitu si a moritu si adesea i s'a umplutu sufletulu de intristari; ba elu se numesce pre sene cate-odata „*fiulu omului.*“

Au fostu ereteci, cari au atacatu acestu adev eru, dîcundu că ar' fi fostu o dediosire pentru natur'a divina de a se uní cu cea omenésca, si de ace'a Mantuitoriulu portà unu trupu numai a parentu, buna óra cum ni se infacisiéza angerii in visiuni, seau pre icóne. Acestia au fostu *docetii*. Parerea loru de sene cade prin adev erulu cestoru de susu. Natur'a divina se constata prin multíme de sententie din Scriptura.

In T. V. prin profetíele asia numite *messiane* se arata cá si cu degetulu domnedieirea sa. Intre cei multi Psalmo-grafulu (2, 7) dîce: „*fiulu meu esti Tu, eu astadi (din ve-cta) Te-am nascutu;*“ ce alta semnifica cuventele archangelului „*Spiritulu s. se va coborí preste Tene, si poterea Celui pré Inaltu te va umbrí*“ etc.? Dar' cate marturfi aduce insusi Christosu despre domnedieirea sa! „*Parente pré-maresce pre fiulu Teu cu marirea, ce o-am avutu la Tene „inainte de a fi lumea*“ (Joan 17, 5) „*eu si Tatalu u n' a suntemu*“ etc. etc.

Dogm'a, că in Christosu au fostu dóue naturi bene-distinse in una. persóna, — a fostu atacata la a. 448 prin Euti-ochiu. Elu profesà că natur'a omenésca asia s'a absorbitu si contopitu in cea divina precum unu picuru de oleu se absórbe in oceanu, seau precum se topesce cér'a inaintea fecului; si dupa elu Christosu ar' fi avutu numai una natura — pre cea *divina*. In conciliulu chalcedonensu (451) s'a reieptatu serbatoresce acestu eresu, precisandu-se că *Christosu a avutu dóue naturi bene distincte, fiendu adev eratu Domnedieu si adev eratu omu.*“ ¹⁾

¹⁾ Guillois enaréza in manualulu seu despre unu adiotu alui Eutichie, carele voi a demonstrá contopirea ambeloru nature alui Christosu in un'a, luandu doue rude de feru si rosindu-le in focu le-a batucitu cu ciocanulu pana-candu s'au facutu una singura ruda, dicundu că asia s'au contopitu si naturele lui Christosu numai in un'a; inse o fetitia crestina fù in stare de a amutí pre

Nestoriu a insinuat inca mai 'nainte unu altu eresu diametraliter opusu la cestu de antaiu si Eutichiu voindu a-lu combata — a caditu sermanulu in altu estremu totu asia de perniciosu. Nestoriu dîcea: cã in Chr. nu suntu numai dõne nature, ci si dõne *persõne*, si cã Mari'a se nu se numésca „Dei-para“, pentru-cã e numai mam'a *persõnei omenesci!*

Acestu eresu inca a fostu condamnatu prin Baserica. In simbolulu athanasianu se dîce apriatu: „De sf Christosu e si *Ddieu* si *omu*; totusi nu suntu doi, ci unu Christosu, dar' unulu nu prin *transmutarea domnedieirei in umanitate* (omenire, materia) ci prin *susceperea umanitatiei in domnedieire*; si unulu nu prin *amestecarea fientieloru*, ci prin *unitatea persõnei*, cãci *precum sufletulu si trupulu impreunate forméza: — unu omu, asia si Ddieu si omulu — forméza unu Christosu.*“

Singuru motiunea „*cum?*“ s'a unitu ambele nature in una persõna remane si de cei mai profundu cugetatori nedepenu demonstrata, unu misteriu. Ace'a numai se recunõsce prin ratiune, cã *rescumperarea*, erã posibilu numai prin astfeliu de *unire* si totu meritulu nefinitu alu *Redemptiunei* s'a esoperatu prin *vointi'a* naturei omenesci in *strinsa* unitate personala cu *vointi'a* naturei domnedieesci! — In acésta privintia înca s'au aflatu eretici, cari recunõscéu a fi dõne nature in Christosu; negãu totusi *vointi'a* umana, — dîcundu cã esista numai cea divina. Acestia s'au numitu *monotelitii*. — Cã si *voi'a* umana a fostu in deplena actiune in Chr. se vede chiar' din cuventele sale. Pre m. Olivelloru dice Chr.: „*nu a mea, ci a T'a voi'a se fia*;“ si éra in altu locu: „eu nu cautu *voi'a* mea (cea omenésca), ci a celui, ce m'a tramisu.“ Eresulu monotelitiloru s'a condemnatu de baserica in conc. VI const. (680).

(Va urmã.)

acestu limbutu eretecu dîcundu-i: se lié dõne rude, dar' un'a de auru, carea se represente natur'a cea divina alui Christosu, si una de feru, carea se representeze cea umana, si apoi, déca vá poté se le contopésca in un'a ruda catu se nu se póta deosebí *aurulu* de *feru*, ce fiendu imposibilu Eutichianulu 'si perdù guralivitatea.

ARMONIEA.

Frumósa este nóptea, candu ceriu-i plinu de stele,
Candu lun'a diumetate 'i ascunsa pe sub nori,
Candu bórele adie prin vai cu viorele
Si nimfele virgine adormu prin blânde flori.

Frumósa-i Auror'a, si dulcea demanétia,
Candu sórele albesce a steleloru luciri,
Candu aerulu Naturei ne umple de viétia
Si-a floriloru profumuri ne-anuntia fericiri

Frumosu e Adeverulu, frumósa e Dreptatea,
Cerésca-i Libertatea la cei ce o iubescu ;
Frumósa-i Modesti'a, Blândeti'a, Castitatea,
Sublima-i resplatirea din sênulu feciorescu !

Dar' mai frumosu in lume nu credu cá se mai fie
Cá sfânt'a Armonie din Templulu lui Iisusu,
Nascuta din Lumina cá lumea se ré'nvie,
Dar' care e aprópe de veciniculu Apusu.

Càci legea s'a cea sfânta si vócea s'a divina
Propaga Bunatatea si sincerulu Amoru,
Prin ea vedemu fericea, prin ea acea lumina
De care fugu misiei in umbra cu fioru.

Formosu î-ti e pamêntulu o dulce Românie,
Si Ceriulu víu surîde la blândulu teu poporu ;
Dar' tu esti, vai ! lipsita de sfânt'a armonie ;
De pacea ce ne cere prea bunulu Creatoru !

.
.

De ce atât'a ura grodiava ne-sfârsita,
Români, din sênulu himei, ce totu in ea perimu ?
De ce atât'ea lupte pe calea ratecita ?
De ce nu 'n armonia si 'n domnulu se traimu ?

De ce ? candu sciti cá omulu in lume nu-i nimic'a
Decâtu cá o atoma, ce sbóra ratecindu,
Mai micu decâtu albin'a, mai reu decâtu furnic'a,
De sí e domnulu lumiei, prin minte stralucindu ?

Destulu, căci tempulu trece si ór'a asceptata
S'apropie cá gândulu, e gat'a a suná,
Candu celu a totu-potinte, va stá la judecata?
La buni si la nemernici; dreptate cá se deá?

Distrugeti Templulu Urei! Sdrobiti négr'a manie!
Incinge-ți cu pacea Divinului Iisusu,
Si dicitu intr'o vóce: Virtute si Fratíe,
Amoru, cá steau'a nóstra se mai straluce susu!

Curêndu nãltiati altariulu in scump'a Românie,
Si lumea va culege din bunulu celu cereacu:
Misieii voru dispere in nóptea vecinicieii;
Si mundulu imbracă-va vestimentu serbatorescu!

Ión N. Polyhroniade.

Bibliotec'a lui Salmanassar.

Comunicata prin Alessiu Anderoo homorodanulu.

Niniveh, cetatea cea giganticã alui Assur, in timpurile nóstre s'a scosu de sub ruine, unde nesciuta jacé fal'a ei aproape de 4000 de ani.

Xenophon, Alessandru celu mare, au trecut cu ostile s'ale grandióse in apropiarea ei, dara nici nu au cugetatu, ca trecu in apropiarea cetatiei candu-v'a falósa, Niniveh, care a fostu asié de mare.

Pâna acuma sant'a Scriptura a fostu uniculu documentu despre marimea si glori'a Babilonului, si a lui Assur.

Profetii au infruntatu pre desfrenat'a Niniveh, si au predísu ca Babilonulu va se se cufunde prin desfrênarea ei. Isaia eschiamã cu bucuria (XXI. 9):

„Cadiut'au, cadit'au Babilonulu si tóte chipurile cioplite ale dieiloru ei, au cadit'u sfarimate la pamentu.“

Babilonulu celu santu, plinu de Domnediei, plinu de besereci, plinu de preoti, si scóle, acolo 'si avéu locuint'a multíme de Astronomi si erã patri'a Magiloru. Asié Babilonulu, ornamentulu Imperatiloru, mandri'a falnica a Chaldeiloru, va ajunge cá Sodom'a si Gomor'a, pe cari Domnedieu le-a nemicitu. In eternu nu voru stapêni, nu va fi locuitu din generatiune, in generatiune“ s. c. l. (Isaia XIII. 19—20.)

In anulu 1842 naturalistulu françesu Botta in satulu chaldaescu Chorsabad, a desgropatu parietele celu de antaiu a ceta-

tiei Niniveh. Lânga acestu pariete s'a aflatu palatulu grandiosu alu regelui Sargon. (Isaia XX. 1.)

Palatulu lui Sargon a cuprinsu 96.466 metre \square a fostu edificatu pre unu terasu de 14 metre de inaltu, terasulu a fostu de caramida de argila ne-arsa, pusa pe olalta, lutulu acest'a, cu tempulu s'au prefacutu in o massa, in mass'a ast'a au facutu tote canalele, cloacele precum si palatulu pomposu alu regelui Sardon.

La intrare in palatu sunt 3 portitii, la tóta portiti'a in lontru si deinafara sunt tauri grandiosi cu aripi, in alabastru ciopliti, intre tauri e postatu Hercule alu Assirieniloru, Nimrodu sugrumandu unu leu.

In laintru pre parietii portitiei, suntu table de alabastru, in care table suntu inscobiti servi imperatesci de marimea omului, in multe forme, dupa servitiulu loru.

In altu tablou e representatu Domnitoriulu intr'o carutia splendida mergându la lupta: caruti'a are doue rôte, si e trasa de cai infocati, urcarea in carutia se face pe din dereptu, pentru-câ deinafara e pancerata, inse suntu lasâte prin pantiere doue gauri pentru hâtiuri cu cari se indrépta caii, — pe de laturi suntu aninate tolbe, sageti, in midiloculu carutiei stă implântata lancea.

Palatulu e impartîtu in trei parti: locuinti'a regelui — serailu — odaiele femeiloru — haremu — si odaiele economice. Ah, câta marime, desfetare, desfrênare s'au petrecutu in pomp'a palatului acestui'a, — care s'a edificatu cu 711 ani inainte de Christosu!

Anglesulu Layard a desgropatu palatulu lui Salmanassar I. edificatu la 1300 de ani inainte de Christosu, — palatulu lui Sennacheribu opumnatorulu Ierusalimului, si a successorului seu alui Assarhaddon, apoi Bibliotec'a perfectu organisata a regelni Assurbanipal.

„Éca Assur erá cá cedrulu Libanului celu cu crengi frumóse, — Ezech. 31, 3. — si Iehova vá intinde man'a s'a catra média-nópte, si va pierde pe Assirieni, si va face din Niniveh o pustietate asemenea unui desiertu.“ . . . „Au acest'a este cetatea cea voiósa, carea se tiené sigura, care 'si dîcea intru sene: Eu sum si afara de mine neci un'a! Cum s'a prefacutu in desiertu, in culcusiul fierelorlu, ori cine trece pre lânga ea, siuiera, si scutura manele.“ Sofr. 2. 13—15.

Intr'o odaia a palatului lui Sennacheribu, s'au aflatu nesce tablitie, parte de argila, parte de alabastru pe ambe laturile scrise; $\frac{1}{2}$ policariu gróse, si dela unu policariu pâna la una urma patrata de mari. — Layard a tramisu la Londr'a 20,000 de aceste tablitie.

Aceste tablitie forméza bibliotec'a lui Salmanassar; care s'a inceputu a se organisá la '800 ani inainte de Christosu si apoi sub Sargon s'a inmultitu prin bibliotecariulu Nabucubina, care

a decopiatu documentele cele vechi, si apoi copiele acestea le-a pusu in bibliotec'a regésca; inse cea mai mare parte a bibliotecei s'a coadunatu sub savantulu Assurbanipal.

Assurbanipal a transportatu bibliotec'a acést'a in palatulu lui Sennacherib, unde s'a si aflatu de Layard.

Literele pe tablitie suntu icuforme, adeca icuri postati in multe positiuni, positiunile icuriloru dau alfabetulu icuformu. Cum s'au aflatu modulu de cetire a acestor'a, voiu descrie cu alta oca-siune candu voiu scrie si despre introducerea acestoru litere.

Intre tablitiele aceste pe 12 s'au aflatu o poesia epica, in care se canta faptele unui erou cu numele Izdubar; pe a 11-a tabla se descrie o esundare minunata, care mai in tóte aseména diluviului memoratu in sant'a Scriptura.

Acestu Eposu e martoru scripsalu asié dicúndu contemporanu de autenticitatea scrisoriloru lui Moise despre diluviu. Locurile cele mai momentóse din acestu Eposu, amu cugetatu de lipsa a se lasá se urmeze aici, cá se se compareze cu s. Scriptura.

(Finea va urmá.)

Fericirea Seraciloru.

Dupa o di de munca, de ostenéla, a fi securi ca pentru diu'a urmatóre voru avea de lucru: éca fericirea seraciloru!

Pentru ei nici placeri sumptuóse, nici spectacole, nici petreceri, nici preámblari. Dar' suntu, pentru anima, pentru sufletu, bucurii mai adeverate, mai dulci si cari nu costau nimicu: a imbracisiá pre femeí'a s'a, a sprijini pre unu tata séu pre o mama nepotintiósa, a-si jocá pruncii pre genunchi: éca fericirea seraciloru!

Capitalistulu este neliniscitu de cursulu burselor; celu ce face comerciú pre mare se teme de furtune, comerciantulu face specule hasardóse; negutiatoriulu care n'a vendutu de locu vede cu téma ca sosesece tempulu de plata; unulu tremura pentru imprumuturile s'ale, altui'a i-e frica de reforme; proprietariulu se infióra de aprinderi, — avutulu de rapitori. A nu cunóscé nici un'a din aceste temeri: éca fericirea seraciloru!

Gastronomulu adese-ori este bolnavu, din caus'a necumpetului seu; Englesulu, pironitu pre fotoliulu seu, blastema podagr'a, care o-a capetatu in redicarea a pré multe toaste; junele curtesanu suferé doreri de capu pentru ca a beutu o jumatate pocalu de champagne. — Dar' *munc'a si cumpetarea intretienu sanetatea si numai fiendu sanetosu póte avé cenev'a veselía: si acést'a inca este fericirea seraciloru!*

Déca une-ori dorentie ambitioase se strecura in sufletulu loru, ele disparu la momentu, cà-ci lenevi'a n'a venitu cu densele; si indatinarea de-a se multiami cu pucinu i-i face se despretiuésca bunurile ce n'au, — se rosiésca de ace'a ca au potutu si numai pre unu momentu se invidieze pre cei avuti, si se se întórca in famili'a loru cântându, cá si intieptulu care, dupa ce a cercetatu palatulu regiloru se întórce cu placere in modest'a s'a locuintia.

Paul de Kocq.

Pro memoria.

A judecá omenirea cu asprime si a o iubi fierbinte, a-i cunosce reulu dorindu-i vindecarea: este sublimulu caracteru alu Evangeliiului.

Fr. Guizot.

Bonatatea este singurulu farmecu ce se permite betrániloru — este cochetari'a periloru albi.

Octave Feuillet.

Déca betranii si-ar' aduce amende de tempulu candu eráu teneri: n'ar' face atâtea imputari teneriloru.

n.

Faciarnici'a si lingusírea nu va esisté din momentulu in care omenimea va incepe a iubi adevverulu si dreptatea in tóta puritatea si simplicitatea loru. Dar' óre candu va fi ace'a?

n.

Cu câtu te urci mai multu in atmosfer'a societatii, unde ar' trebui se întâlnești mai multa virtute si progresu, cu atátu affi mai multa depravare si machiavelismu. Aci respiri unu aeru de catacombe, si de morminte; aci crim'a o vedi tronându, vitiulu incununatu; gerulu polaru alu nobileloru semtieminte donnindu in tóta grozavi'a lui!

M. C.

Celu mai bunu modu de a-ti resbuná sta iu: a nu te face asemenea cu cei rei.

Marcu Aureliu.

Vrei a fi intieptu, dreptu, fericitu si multiamitu in tote impregiurarile vietiei: Cetesce Scripturile!

n.

Pentru celu dreptu esi a fodu lu este patulu gloriei.

Lamartine.

Nu suntu resbele, nu-i tiranía,

Nu-i mai greu lantiulu neci de-o sclaviá,

Cum e desfrâulu pentr'unu poporu.

T. V.

Proprietariu, Editoru si Redactoriu respundietoriu :

POP'A NICULAE FEKETE-NEGRUTIU.

Imprimari'a diecesana din Gher'la.